

Illustrissimus D. Archiepiscopus a latere Monachorum non possit visitare, nisi ad limites quatuor visitationum tantum, ut infra, & non alias, &c. duarum scilicet factarum per S. Carolum de annis 1566., & 1578. tenoris, ut in eorum authentico integre, ac de verbo ad verbum, & non alias inferendi Instrumento desuper inter ipsas partes celebrando, & aliarum duarum factarum per Eminentissimum D. Cardinalem Archiepiscopum modernum de anno 1607. prout tamen in particulis inferendis, ut supra, in dicto Instrumento celebrando, ita quod præfens Concordia dictarum visitationum respectu sit restricta ad dictas particulas dumtaxat, & non ad totas, & integras visitationes, ac reliquum eorum tenorem, etiam si quid amplius ad favorem Archiepiscopi in illis possit contineri, quia sic, &c. & non alias, &c. omni, &c.

Oblationes publicæ, & præcipue Altaris Majoris ad Canonicos spectent. Privatas unaquaque pars in suo latere percipiat, quæ absque alio impedimento, aut dubitatione percipientium fiant.

Hæreditates, legata, & cætera dispositiones factæ ad favorem Ecclesiæ S. Ambrosii in genere, præter supradictas oblationes, quæ hic non comprehendantur, neutri Collegio censeantur acquisitæ, sed debeantur fabricæ ipsius Ecclesiæ.

Claves portarum Ecclesiæ lateralium tres consuetas teneat Capitulum Canonicorum, inter quas clavis portæ majoris connumeratur, tres alias Monachi, prout hucusque consueverunt.

Custodia altaris aurei ad Capitulum Canonicorum spectet, ejusque claves ab eodem, seu a deputando ab eo custodiantur. Habeant Canonici curam thesauri dictæ Ecclesiæ, ac sacra suppellectilis, etiam communis, si quæ, &c. & in specie candelabrorum argenteorum.

Custodia Sanctissimi Sacramenti in Altari majori existentis ad Capitulum Canonicorum pertineat: quoad illius tam publicam, quam privatam expositionem servetur, ut infra, videlicet: Quando exponendum est processionaliter, prout in festivitibus quadraginta horarum, vel similibus, fiat alternis vicibus a Capitulo Canonicorum, & Monachorum, itaut primus turnus in executionem concordie sit Canonicorum. Clavem igitur Tabernaculi, quando solemnitas fiet per Monachos, durante dumtaxat solemnitate, Monachi per Canonicos traditam custodiant, finita solemnitate eisdem Canonicis absque mora restituendam. Ubi vero ex privatorum precibus erit exponendum, si recursus piorum erit ad Monachos, teneantur illico Canonici, eisdem Monachis instantibus, sanctuarium aperire, & ad eandem pariter instantiam claudere.

Capitulum Canonicorum semper Altare majus, & Ecclesiam apparari faciat, & ejus sit peculiare. Superstantiarius a Capitulo Canonicorum juxta consuetum nominandus pro tempore liberam habens super-

stantiarie, ejusdemque introitum administrationem, facta testum, & Ecclesiam, manutenere debet.

In accessu Legatorum, Archiepiscopi, ecclesiasticarum personarum, & Principum, ubi recipere opus est ad Januam majorem, tam Capitulum Canonicorum, quam Monachi obviam eant, & ab ambo- bus Collegiis recipiantur: Abbas tamen, & Monachi cucullati incedant, nec obviam eant, nisi præfente Capitulo Canonicorum. Vicarius, quem vocant provisionum, cum suo tribunali, ejusque publica oblationes a solo Capitulo Canonicorum excipiantur.

Unica Crux in Ecclesia adoranda populo die Veneris majoris hebdomadæ ad Altare majus, nec alibi exponatur alternis vicibus ab utroque Collegio, prout in processione, & expositione solemnissimi Sacramenti, eodemque turno servato. Eleemosyna ejusdem occasione adorationis populi ministris exponendum pro tempore relinquatur. Adoratio solemnissima ejusdem Crucis juxta solitum fiat in Ecclesia S. Ambrosii per Monachos tantum, quæ actio intelligatur profus ab expositione Crucis separata.

Sepulchrum Domini, quod in majori hebdomada in qualibet Ecclesia fieri solet, unicum pariter in Ecclesia S. Ambrosii fiat alternis vicibus a Capitulo Canonicorum, & Monachis quolibet anno, servata forma turni, prout in solemnibus expositione Sacramenti, & Crucis die Veneris Sancti, Canonici quidem in Navi dexteri lateris, Monachi autem in sinistri.

Quando ob supplicationes summo mane faciendas, vel aliud simile impedimentum binæ Missæ Capitulares celebrari non possunt, Canonici celebrent ad Altare majus, & Monachi in Cappella S. Satyri, vel alia versus Monasterium, Rogationibus exceptis, quas Litanias vocant.

Festivitas baptismi S. Ambrosii in die S. Andreæ solemniter a Capitulo Canonicorum celebretur. Monachi vero eadem die celebrent, prout in aliis festivis diebus ordinariis solent. Canonici, & Monachi quilibet in labello versus navem sui lateris existenti aquam ad aspergendum populum benedicant. In navi media Ecclesiæ, sive majori, relicto loco medio ad usum sepulchri pro Archiepiscopis Mediolani, duo sepulchra fiant, a dextero scilicet pro sepultura Præpositorum, & Canonicorum; alterum a sinistro latere ad usum Abbatum, & Monachorum, neque alia sepulchra in dicta navi media fieri, aut concedi valeant.

Funeralibus Præpositorum, & Canonicorum Monachi interveniant, & pariter Abbatum, & Monachorum Canonici. Quoad ordinem, quando Præpositi, aut Canonici erit funus, Abbas, vel dignior post ipsum, Abbate impedito, in ejus locum officium celebret mortuorum, & cadaver deferatur a Monachis, ipsis a latere dextero, cum Canonicis a sinistro binis procedentibus. Cum vero Abbatis, vel Monachi funus sit peragendum, observetur ordine

dine converso, Præpositus scilicet, vel eo impedito, dignior primus ex Capitulo officium celebret, cadaver a Presbyteris deferatur, Canonicis latus dexterum, & Monachis sinistrum tenentibus, bini bini, prout in funere Canonici, procedant. Circa qualitatem, & sumptum funerum, solitum servetur, sicut in hanc usque diem fuit servatum.

Quoad sepulturas extraneorum laicorum, vel Ecclesiasticorum, quilibet in suo latere concedat, & sepeliant. Nullum ducatur in Ecclesia funus absque interventu Canonicorum. Funeralia cadaverum in media navi Ecclesiæ fiant. Emolumenta funerum in quocumque latere sepeliantur mortui, æqualiter inter Capitulum Canonicorum, & Monachos dividantur. Officiorum vero integraliter emolumenta sint eorum, in quorum latere celebratur officium.

Capitulum Canonicorum provideat Ecclesiæ de subtelis, mensis, & aliis hujusmodi ad usum Ecclesiæ communem spectantibus. Dignior locus semper in quacumque functione sit Capituli Canonicorum, excepto tamen casu funeris Præpositi, vel Canonici in Ecclesia S. Ambrosii. In recitatione Completorii servetur decretum S. Caroli in visitatione sub die 27. Februarii 1578. Organum, Pulpitum, seu vulgo Lettorio, utriusque Collegio, Canonicorum scilicet, & Monachorum, tam quoad usum, quam quoad reparaciones, quamvis in diversis lateribus reperiantur, sint communia.

Polluta Ecclesia, si quando contigerit, facultas reconciliandi ab Illustrissimo Archiepiscopo impetretur, eoque nolente per se ipsum, alternis vicibus a Præposito Ecclesiæ, & Abbate Monachorum reconcilietur, itaut primus turnus sit Præpositi. Teneatur Cimiliarcha absque contradictione utriusque Collegio necessaria, communia tamen, pro servitio divinorum tradere.

Redditus Superstantiarie in ornatum, reparacionem, & alios necessarios usus Ecclesiæ erogandi diligenter per Canonicos, eorumque Cimiliarcham ministrantur. In solemnibus Ecclesiam decenter ornari pro utroque Collegio curet, & ornatam pariter in pristinum redigi, idque etiam pro Missis prima vice tam a Canonicis, quam a Monachis, sive Præpositis, aut Abbatibus pro tempore, item in funeribus eorumdem, seu aliarum illustrium personarum, expensis tamen Monachorum, ubi ad eorum instantiam fiat.

Benedictio solemnis Cerei Paschalis die Sabbathi Sancti alternis vicibus per Capitulum Canonicorum, & Collegium Monachorum fiat, itaut illud, ad quod spectabit onus sacre functionis, expensas Cerei faciat, & quod remanebit finito usu, retineat. Ordo benedictionis antedictæ sit, ut a Collegio celebrante Missam Sabbathi sancti fiat. Ad postulationem Abbatis, Canonici seu ab eis deputandi Altare aureum in Adven-

tu illustrium personarum ostendant. Castrum doloris, quod vulgo, Tomba vocant, & candelabra pro eodem servitio destinata servantur in loco solito subtus Organum ad usum communem utriusque Collegii. Possint Monachi diebus festivis Sanctorum particularium Cappellas in suo latere existentes in eorumdem Sanctorum honorem erectas arbitrio suo, tam intus, quam foris, una cum columnis e regione Cappellæ existentibus in honorem festivitatum eorumdem ornare.

Ut commodius officiis Monachi incumbere possint, Capitulum Canonicorum in gratiam Eminentissimorum Dominorum, Cardinalium Ubaldini, & Trivultii concedit clavem unam eisdem Monachis tenendam perpetuam, donec præfens concordia durabit, qua Cancellos ferreos Altaris majoris aperire possint, his tamen adjectis conditionibus, & non aliter &c., quod ab Abbate dicti Monasterii Monachus eligatur, cui dicta clavis consignetur, qui tamen cavere debet, ne cancelli aperti remaneant extra horas divinorum officiorum. Ulterius ut Custodiæ Altaris, quanto minus fieri potest, præjudicetur, quotiescumque aperiri contigerit Altare aureum, idque apertum remanere, teneatur dictus Monachus hora præambula ad monitionem simplicem Superstantiarii Canonicorum dictam clavem ei consignare ab eo tenendam, donec dictum Altare aureum apertum remanebit, eo tamen statim clauso, superstantiarius eandem clavem reddat Monacho sic, ut supra, deputato.

In festivitibus Sanctorum juxta stylum Calendarii Monastici Ambrosiani (quæ tamen in diebus festivis ex communi præcepto contigerint) si apparatus ad usum Canonicorum, Monachorum festivitati non respondebit, teneantur Canonici statim eorum divinis peractis proportionabiliter Pallium Altaris majoris, & conspectum Cibarii immutare. Idem particulariter fiat in festo Sancti Benedicti, etiam si in die non festivo communi occurrat. Abbas pro suo arbitrio propria Monachorum candelabra argentea, & Sanctorum reliquias in suis vasibus existentes ad ampliorem Altaris majoris ornatum, candelabris tamen argenteis communibus non amotis, exponere valeat.

Lampades numero 11. circa Altare majus pro Sanctissimo Sacramento supra idem existente, quinque ad Capitulum Canonicorum, quinque ad Monachos, & una ad Societatem, quam vocant Scuroli, spectent, & earum manutentio ad singulos proportionabiliter pertineat. Clavis Confessionis, seu Scuroli cuique Collegio consignetur ad usum communem.

Altare privilegiatum pro defunctis fidelibus a Sanctissimo Domino Nostro in Scurolo impetrandum ad usum utriusque Collegii, tam Canonicorum, quam Monachorum petatur, cum generali pariter prohibitione, ne quicquam per Confratres dicti Scuroli, neque pro Missarum celebratione, aut sub alio quovis pretextu nomine

elec.

elemosynarum a quoquam percipiatur. Quoad elemosynas pro Missis mortuorum ibidem celebrandis nullus in dicta Ecclesia, aut Scurolo ad hunc effectum deputetur aut pro eisdem recipiendis a fidelibus assistat, sed utrumque Collegium in sua Sacrificia a sponte consignantibus recipiat. Ne ulla confusio quoad modum celebrandi in Scurolo gigoatur, modus infra dicendus fervetur.

Quotidiana, & ex perpetuis obligationibus hinc inde celebrandis statutis diebus iuxta præcisam formam obligationis, & consuetudinis celebrentur. Extraordinaria, quæ tunc occurrunt pro defunctis alternis diebus ab utroque Collegio adimpleantur. Quilibet e sua Sacrificia exteros Sacerdotes ad Altare privilegiatum dirigere possit, discreto tamen modo, ita ut alter ab altero non impediatur: quod a prudentia hinc inde utenda speratur.

Clavis Organi utriusque Collegio consignetur, ita ut quilibet pro suo arbitrio, & usu ex se aperire possit, & Organista quoadmodumque pro servitio utriusque sit paratus. In solemnibus Processionibus Corporis Christi, & Rogationibus ad Ritum Ambrosianum quilibet in suo latere Ecclesiam in navi majori viridibus frondibus, & similibus ornent. Lampades, aliaque luminaria Sanctorum Imaginibus, tam in navi majori, quam minori e suo latere existentibus, Monachi absque contradictione accendant. Antiphona: *Sub eum præfatum*, per Monachos processionaliter diebus festivis procedendo per navem Canonicorum, & inde per medium Ecclesiam ad eorum libitum cantari possit. Item eodem modo in festivitibus Purificationis, Olivarum, & Dedicationis Ecclesie egredi a janua laterali Canonicorum: procedi per cortinam, & portam majorem ingredi eisdem liceat, quemadmodum a Capitulo Canonicorum viceversa solet.

In vigiliis Sancti Ambrosii, ac Sanctorum Gervasii, & Protasii Abbas celebrans cum Monachis ad Altare Sancti Michaelis a latere Canonicorum existens antelatis insignibus Abbatibus procedat, ibique pro solita statione immoretur, & inde discedens, portamque majorem Ecclesie egrediens per plateam proximam ad Ecclesiam Divi Francisci pergat, redeundo per portam Canonicalem ingrediatur Ecclesiam Sancti Ambrosii, & omnes easdem ecclesiasticas ceremonias præcedenti die per Capitulum Canonicorum factas ipse Abbas cum suis proportionabiliter adimpleat. Monachi in suo latere subsellia ad usum Confessoriorum, quæ vulgo Confessionalia nuncupantur, habeant, quæ tamen sint conformia cum aliis a latere Canonicorum existentibus.

Finito funere in medio Ecclesie cum assistentia Cleri secularis secundum determinationem superius factam eorum, qui debent sepeliri in latere Monachorum, possint Monachi, absque ullo interventu ejusdem Cleri asportare cadavera ad sepulturam destinatam propria auctoritate. Cerei, seu candelæ, quæ solent suscipi per binos

Angelos hinc, & hinc super Altari majore existentes, & per Canonicos celebrantes solent accendi, eodem modo per Monachos celebrantes, propriis tamen sumptibus, apponantur, & accendantur. Monachos Religionem Cisterciensem ingredientibus Abbas ad Altare majus novis vestibus pro libito induat: ibique professionem suorum Monachorum, & Equitum sui Ordinis recipiat.

Officia mortuorum, etiam cum solitis ornamentis ab utroque Collegio in medio Ecclesie juxta solitum fiant. Ubi corpora, vel reliquia Sanctorum, vel alii thesauri in Ecclesia Sancti Ambrosii reperiuntur, si in navi majori, liberè Archiepiscopi dispositioni remaneant; si vero in latere dextero, Collegio Canonicorum, sicuti in latere sinistro Monachorum Collegio cedant, non tamen corpora, vel reliquia Sanctorum ex eadem navi, seu latere extrahantur, sed in eo, vel ea, debita veneratione serventur, ea tamen inquirere nemini liceat, absque expressa Archiepiscopi licentia.

In Ecclesia Sancti Ambrosii non intelligantur comprehensæ Ecclesie Sancti Sigismundi, ac Cappella Sancti Satyri, & Sancti Joannis.

Item ad tollendas dissensiones, ac lites, quæ hæcenus versæ fuerunt, ac vertuntur inter D. Archiepiscopum, ac duo Collegia Canonicorum, & Monachorum super pertinentia domini Ecclesie Sancti Ambrosii Mediolanensis, eadem Collegia ex causa prædicta, & pro bono pacis, ut evulsa radice communis controversie cum divini cultus augmento quiete, ac liberè fruantur, imposterum omni commodo dictæ Ecclesie cesserunt, ac cedunt D. Archiepiscopo Mediolani pro tempore domini ejusdem Ecclesie, quod ambo prætendunt habere, ea tamen conditione, ac lege, & non aliâ, ut debeat perpetuo penes eum residere, nec ipse possit ullo unquam tempore illud, vel aliquam illius partem, aut majorem commoditatem, quam de præsentibus habeant, eis, aut eorum alteri, seu aliis quibuscumque cedere, aut quod illud habeant, consentire: quodque deinceps D. Archiepiscopus vigore dictæ cessionis, sic, ut supra factæ, nihil amplius quavis auctoritate, titulo, aut jure, etiam si indigerent speciali mentione, in dicta Ecclesia contra, & in præjudicium utriusque Collegii, eorumque personas, fructus, redditus, proventus, & emolumenta, tam conjunctim, quam divisim facere, seu prætereundere possit, quam usque in præsentem diem appareat habuisse, & fecisse respectu utriusque Collegii, singula singulis congrue referendo, vel circumscripta præsentis cessione, de jure prius habere, & facere quavis auctoritate, titulo, & jure potuisset, & possit, & quod etiam hujusmodi cessio in quieto, ac libero usu ipsius Ecclesie, ac etiam in aliis concordatis nullatenus præjudicet, nec contra eorum usum, & utilitatem substantiam, aut exercitium quomodolibet, & qua-

& qualitercumque possit allegari, aliâ quælibet contraria præsentio, & quilibet actus in contrarium attentatus, sint ipso jure nulla, non solum præmissis, sed etiam omni alio meliori modo.

Hujus concordie intuitu, liti fabricæ Monasterii Monachorum Sancti Ambrosii Mediolanensis finis perpetuo imponatur, nemini que liceat prætereundere demolitionem fabricæ hæcenus factæ, & in futurum faciendæ. Teneantur tamen Abbas, & Monachi providere, ne ex hujusmodi fabrica, tam facta, quam faciendâ inferatur præjudicium Ecclesie Sancti Ambrosii, videlicet altius eam tollendo verius dictam Ecclesiam ultra summam, in qua reperitur de præsentibus, vel eidem magis appropinquando dictam fabricam, & præcipue, ne ex aqua pluvia murus Ecclesie e latera Monasterii labefactetur, construendo cloacam, per quam illa recipiatur, & ducatur extra. Et quia nonnullæ Cappellæ dictæ Ecclesie versus Monasterium occasione luminis ampliandi nuper fuerunt ab antiqua earum forma deformate, Abbatis, & Monachorum expensis in priorem formam reducantur, quatenus ita videatur Eminentiſſimo, & Reverendissimo Domino Cardinali Borromæo moderno Archiepiscopo, & non alteri ejus successori.

Tandem ne imposterum aliquid in dicta Ecclesia innovetur; nihil, aut restaurationis, aut novæ reedificationis prætextu in eadem fieri, nisi accedente expresso consensu Illustrissimi Domini Archiepiscopi, Præpositi Ecclesie, & duorum Canonicorum per suum Capitulum deputandorum, necnon Abbatis ejusdem Ecclesie, & duorum Monachorum de corpore Monasterii Sancti Ambrosii per Monachos eligendorum, ita ut saltem duæ partes ex tribus consentiant, & non aliâs &c. Salva tamen superintendentia cum suis concordatis: & quoad expensas, hæc ubi a fidelibus non subministrantur, & ubi non adint redditus, vel proventus ad hunc effectum destinati, qui sufficiant in subsidium, Abbas, & Monachi non possint adstringi ad contribuendum ultra tertiam partem. Attentis omnibus supradictis concordatis voluerant, ac volunt, tam Illustrissimus Dominus Archiepiscopus, quam duo Collegia, quod omnes controversie, & quæcumque lites cessent, & sint omnino extinctæ super dominio quomodolibet præsentis, tam per D. Archiepiscopum, quam per utrumque Collegium, & perpetuum silentium quoad omnes de super impostum, &c.

Pont. præd. concordiam confirmat, omnesque defectus supplet.

§.4. Nos, quibus deinceps, & eidem Francisco Cardinali facta fuit postmodum, per eundem Robertum, & Theodorum Cardinales de præmissis omnibus relatio, inviolabili concordia, sive transactionis, omniumque, & singulorum Capitulorum præsertim observationi, quantum Nobis ex alto conceditur, providere volentes, Motu proprio, & ex certa scientia, ac matura deliberatione nostris, deque apostolicæ potestatis plenitudine, concordiam, si-

ve transactionem hujusmodi, omniaque, & singula Capitula præsertim hujusmodi, cum omnibus, & singulis in eis contentis, tenore præsentium perpetuo approbamus, & confirmamus, illisque omnibus, & singulis perpetuè, & inviolabilis apostolicæ firmitatis vim, & robur adiciamus, ac omnes, & singulos, non modo consensus omnium, & singulorum in præmissis interesse habentium, seu habere prætendentium, sed solemnitatem etiam substantialium, & a quibusvis statutis, legibus, & consuetudinibus, aut aliâs quomodolibet, & ex quacumque causa requisitarum, & forsan omniſarum, necnon quoscumque alios, tam juris, quam facti, & quoscumque alios defectus cogitatos, vel incogitatos, si qui principaliter, vel accessorie, aut aliâs quomodolibet intervenerint in eisdem, etiam si de illis ad hoc, ut suppleri, & sanari possint, specialis, specifica, & expressa mentio habenda esset, quam tamen pro habita, & facta haberi volumus, plenissime supplemus, eosdemque omnes, & singulos defectus a concordia, seu transactione, & præsertim capitulis hujusmodi ex nunc tollimus, abrogamus, & amovemus.

Mandat observari Concordiam.

§.5. Necnon concordiam, seu transactionem, ac Capitula præsertim hujusmodi, omniaque, & singula in illis quomodolibet contenta ab omnibus, & singulis, ad quos nunc quomodolibet spectat, & pro tempore spectabit, inviolabiliter observari, eaque omnia, & singula suum plenarium effectum, executionem, & observantiam fortiri debere volumus, & mandamus in omnibus, & per omnia; perinde ac si cum omnibus, & singulis solemnitatibus, ac aliis etiam substantialibus de jure, privilegio, etiam apostolico, etiam in corpore juris clauso, stylo, & consuetudine, etiam immemorabili, vel aliâs quomodolibet, etiam ex Constitutionum Apostolicarum, vel statutorum, etiam juratorum, aut aliâs quomodolibet requisitis, ac aliis servandis plene servatis, facta, & gesta, conventa, & celebrata forent.

Decretum irritans.

§.6. Decernentes concordiam, seu transactionem, ac præsertim Capitula, præsentisque literas, & in eis contenta quæcumque etiam ex eo, quod quicumque in præmissis interesse habentes, aut habere prætendentes eis nullatenus consenserint, nec ad ea vocati, citati, & auditi, minusque causa, propter quas eadem præsentis emanarint, sufficienter adductæ, verificate, vel aliâs justificatæ fuerint, ullo unquam tempore de subreptionis, vel obreptionis, nullitatis, aut invaliditatis, seu intentionis nostre, vel alio quovis defectu, etiam quantumvis magno, maximo, & incogitato; sive etiam ex eo, quod in eisdem præmissis, seu eorum aliquo solemnitate, & quavis alia servanda, & adimplenda, servata, & adimpleta non fuerint, aut ex quovis alio, etiam a jure, vel facto, aut statuto, seu consuetudine aliqua resultante, seu etiam enormis, & enormissimæ, ac in totum læsionis, sive alio capite etiam in corpore

pore juris clauso, aut occasione, vel causa, etiam quantumvis iusta, rationabili, & privilegiata, etiam tali, quæ ad effectum validitatis præmissorum necessario exprimenda foret, aut quod de voluntate nostra huiusmodi nihil ullibi appareret, seu aliter probari posset, notari, impugnari, invalidari, retractari, in jus, vel controversiam revocari, aut ad terminos juris reduci, vel adversus illas restitutionis in integrum, aperiitionis oris, reductionis ad viam, & terminos juris, aut aliud quodcumque juris, facti, vel gratiæ remedium impetrari, seu etiam motu, scientia, & potestatis plenitudine similibus concedi, aut sic impetrato, vel concessio quempiam uti, seu se iurare in iudicio, vel extra posse, neque ipsas præsentis, & in eis contenta prædicta sub quibuscumque generalibus, vel specialibus, etiam per viam legis, aut aliis, etiam motu proprio, ac etiam consistorialiter, etiam per Nos, & Successores nostros ex quacumque causa quantumlibet favorabili, & iuridica editis, & edendis regulis, Constitutionibus, revocationibus, suspensionibus, limitationibus, & modificationibus, aliisque quibuslibet contrariis dispositionibus comprehendendi, sed semper ab illis libera, & exempta, & sub posteriori data per quemlibet ipsorum eligenda concessa, & adversus quascumque impugnationes, & impedimenta valida, firma, ac efficacia esse, & fore; Sicque, & non aliter per quoscumque Iudices ordinarios, Commissarios, & causarum Palatii Apostolici Auditores, ac Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales, etiam de latere Legatos, quavis auctoritate, & potestate fungentes, in quavis causa, & instantia, sub lata eis, & eorum cuilibet, quavis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, ubique iudicari, & definiiri debere: ac irritum, & inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Contrariis derogat.

§.7. Non obstantibus quibusvis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac Ecclesiæ, & Ordinis, seu Congregationis huiusmodi, etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, usibusque, & naturis, & consuetudinibus, etiam immemorabilibus, privilegiis quoque, indultis, & literis apostolicis, etiam in corpore juris clausis per Nos, seu quoscumque Romanos Pontifices Prædecessores nostros, etiam motu proprio, & consistorialiter sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, ac irritantibus, & aliis decretis, in contrarium quomodolibet concessis, confirmatis, approbatis, & sæpius innovatis. Quibus omnibus, etiam si pro illorum sufficienti derogatione, de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quævis alia expressio habenda, aut

aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum infererentur, præsentibus pro plene, & sufficienter expressis habentes, illis aliis in suo robore permanentibus, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem sub Annulo Piscatoris, die 7. Decembris 1630., Pontificatus nostri Anno Octavo.

Dat. die 7. Decem. 1630. An. VIII.

CCCLII.

Facultas Archiepiscopo Panormitano permittendi, ut Ecclesiastici Regni Siciliae subsidium Regi persolvant.

Ex Regest. in Secret. Breve.

Ven. Fratri Archiepiscopo Panormitano.

URBANUS PAPA VIII.

Ven. frater salutem, & apostolicam benedictionem.

Exponi Nobis nuper fecit charissimus in Christo filius noster Philippus Hispaniarum Rex Catholicus, quod cum dilecti filii tres hominum status, seu tria brachia Ecclesiasticum, Militare, & Demaniale, nuncupata Regni Siciliae ultra Pharam, cuius ipse Philippus Rex existit, quibusdam rationabilibus de causis eorum animos moven., de offerendo eidem Philippo Regi, ac dilecto filio nobili viro Francisco Fernandez dela Cueva Duci de Alburquerque dicti Regni Proregi, certas pecuniarum summas, donativum ordinarium nuncupatas ad triennium, ac sub certis terminis, modoque, & forma exigendas inter se tractaverint, Venerabiles Fratres Archiepiscopi, Episcopi, ac dilecti filii Archimandrita, & alia ecclesiasticae personæ dicti Regni, certam ratam sponte sua obtulerunt, & dare statuerunt in Parliamentis ordinariis habitis de mense Maii proxime præteriti, ipsique Archiepiscopi, Episcopi, Archimandrita, & alia ecclesiasticae personæ, eorum ratam huiusmodi, accedente ad hoc nostro, & Apostolicæ Sedis benedictio, persolvere obtulerunt, & forsitan etiam persolverunt.

Ecclesiastica Philippo Regi subsidium offerunt.

§.2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, ex eo, quod per Lateranensem Concilium novissime celebratum, diversasque alias canonicas sanctiones sub certis censuris, & poenis caveatur expresse, ne Reges, Principes, & alii Potentatus ab Archiepiscopis, Episcopis, Abbatibus, & aliis personis ecclesiasticis, etiam sponte offerentibus, aliquam pecuniarum summam, sive subventionem recipient, dictus Philippus Rex, ac ejus Regni illius Ministri, nec non dictus Franciscus Dux, & Prorex dubitent, ratam prædictam, ante obtentum beneplacitum apostolicum, recipiendo, censuras, & poenas huiusmodi incurrere, & forsitan incurrisse.

Cum a Concilio Lateranen. expresse hoc Regibus, & Principibus prohibeatur.

Nos

Ipsæ Philippus benedictio Apostolicam permittendi.

Archiepiscopo Panormitano Pontificis facultatem concedit id permittendi.

§.3. Nobisque propterea dictus Philippus Rex humiliter supplicari fecerit pro sua, & dictorum Ministrorum, ac Francisci Ducis, & Proregis conscientia quiete, quatenus præmissis nostram, & huius Sanctæ Sedis auctoritatem interponere dignemur.

§.4. Nos huiusmodi supplicationibus inclinati, Fraternitati tuæ per præsentis committimus, & mandamus, ut confito tibi per legitimas probationes de expresse majoris partis Cleri, scilicet Archiepiscoporum, Episcoporum, & aliarum personarum ecclesiasticarum secularium, & eujusvis Ordinis Regularium dicti Regni consensu, & quod reliqui, & relique personæ non consentientes vocati, & vocata fuerint, oblationi, & promissioni, necnon solutioni per Archiepiscopos, Episcopos, & Archimandritam, ac alias ecclesiasticas personas factis, pro hac vice tantum, nostram, & Sedis prædictæ auctoritatem, vigore præsentium, interponas, ipsosque Archiepiscopos, Episcopos, & alias personas ecclesiasticas huiusmodi, etiam si sint de illis, quæ pro minori cleri parte præmissis non consenserint, ad ea tamen vocati, & vocata fuerint, ad solutionem eorum rata huiusmodi opportunitis juris, & facti remediis cogas, & compellas. Et nihilominus Archiepiscopis, Episcopis, & Archimandrita, & aliis ecclesiasticis personis præfatis, ut ratam huiusmodi per eos, ut præmittitur, oblatam, & promissam persolvere, ac dictus Philippus Rex, & ejus Ministri, dictusque Franciscus Dux, & Prorex eam petere, & recipere absque conscientie scrupulo, seu censurarum, & poenarum prædictarum incursum, libere, & licite valeant, auctoritate nostra concedas, & indulgeas.

Ipsaque, & Ecclesiasticos a censuris absolventi, si quid iam persolverint.

§.5. Ipsosque Archiepiscopos, Episcopos, & Archimandritam, & alias personas ecclesiasticas, & earum singulas, qua tenus ipsi dictam ratam jam promiserint, aut solverint, necnon eundem Philippum Regem, & ejusque Ministros, & Franciscum Ducem, & Proregem præfatos, si eandem ratam jam perceperint, ab omnibus, & singulis censuris, & poenis propterea quomodolibet incurris, eadem auctoritate absolvas, & absolutos fore censeas, & declares, & quod omnes, & singuli Pensionarii, seu ii, quibus loca pensionum fructus in totum, vel in partem reservati existunt, cuiuscumque dignitatis, vel conditionis sint, exceptis tamen Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalibus, ad huiusmodi ratæ solutionem, in omnibus, & per omnia, perinde ac si nominatim ratam eandem se soluturos obtulissent, clausulis, & decretis in Literis Apostolicis reservationum pensionum, & fructuum huiusmodi, etiam consistorialiter appositis, & quod dictæ pensiones ab omni decima, subsidio charitativo, & quovis alio onere, tam ordinario, quam extraordinario, quavis auctoritate, etiam pro expeditione, tam offensiva, quam defensiva contra turcas, & alios infideles reipublica christiana hostes ab illorum conatibus defensione, seu inexcogitabili causa a Romano

Bull. Rom. Tom. VI. Par. I.

Pontifice pro tempore existente, etiam ad Imperatoris, Regum, Ducum, & aliorum instantiam, illorumque contemplationem, & intuitum, etiam motu proprio, & ex certa scientia impositis, & imponendis, aut aliis qualitercumque exemptæ sint, nequaquam obstant, teneantur, & efficaciter obstricti sint: ipsique Archiepiscopi, Episcopi, & Archimandrita, & alia personæ, quarum Ecclesiæ, Monasteria, & alia Beneficia ecclesiastica annuis pensionibus, auctoritate apostolica, assignatis gravata, & onerata sunt, ratam pensionariorum suorum, seu eorum, quibus fructus huiusmodi sunt reservati, solvere, & illud, quod pro ipsis Pensionariis, seu iis, quibus fructus huiusmodi sunt reservati, vere, & realiter, ac quacumque fictione cessante, persolverint, sua propria auctoritate postmodum penes se retinere possint, nec propterea sententias, censuras, & poenas in eisdem pensionum reservationibus contentas incurrant, eadem auctoritate decernas.

Derogat contrariis.

§.6. Non obstantibus præmissis, ac quibusvis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, necnon Ecclesiarum, Monasteriorum, & Beneficiorum huiusmodi, etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, exemptionibus, immunitatibus, etiam in corpore juris clausis, ac Literis Apostolicis quibusvis generaliter, vel specialiter concessis, necnon Literis reservationum pensionum, & fructuum huiusmodi, ac quibusvis obligationibus, etiam in forma Camerae, etiam cum juramento, ac censurarum, & mandati exequutivi susceptione, vel aliis deluper factis, etiam si de illis, eorumque totis tenoribus, de verbo ad verbum mentio, seu quævis alia expressio habenda sit, & in eis caveatur expresse, quod per huiusmodi clausulas generales, etiam mentionem specialem importantes, eis derogatum esse non censeatur, aut derogari non videatur, nisi certis modo, & forma in illis expressis plene observatis. Quibus omnibus eorum tenores præsentibus pro plene, & sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliis in suo robore permanentibus, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Inopes Ecclesiasticos ab hac annua contributione eximit.

§.7. Ceterum volentes providere, ne pauperes ecclesiastici ad contributionem huiusmodi graventur, te hortamur attente, & in virtute sanctæ obedientiæ tibi mandamus, quatenus pauperes ecclesiasticos, qui in redditibus annuis nihil, aut parum, etiam usque ad valorem decem unciarum scuta viginti quinque monetæ illius Regni constituen., inclusive habent, ad contributionem prædictam per quoscumque quavis auctoritate fungentes cogi, aut compelli nullo modo permittas.

Huiusmodi exactio per personas ecclesiasticas fieri vult.

§.8. Volumusque, quod exactio pecuniarum huiusmodi ab ecclesiasticis per personas ecclesiasticas a dicto Philippo Rege,

I i 2

feu Francisco Duce, & Prorege nominandas, & per te deputandas fieri debeat, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

Contrafactionibus penas addit.

§.8. Quod si secus in aliquo praemissorum factum fuerit, qui contravenerint, in penas, & censuras incurrant, perinde ac si praesentes Literae non emanassent.

Transumptis credi mandata.

§.9. Quodque etiam praesentium transumptis, etiam impressis, manu Notarii publici subscriptis, & sigillo persona in dignitate ecclesiastica constituta munitis, eadem prorsus fides in iudicio, & extra adhibeatur, quae ipsi praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae, vel ostensa.

Dat. die 10. Decem. 1630. An. VIII.

Datum Romae apud S. Petrum sub Anulo Piscatoris, die 20. Decembris 1630. Pontificatus nostri Anno VIII.

CCCLIII.

Ex Regest. in Secret. brev.

Mandatum sub pena excommunicationis quibuscumque, ut documenta quaecumque ad Ducatum Urbini spectantia ad Episcopum Senogallientem deferant.

URBANUS PAPA VIII.

Ad futuram rei memoriam.

Devotio ad Sedem, & Cam. Apolt. Ducatus Urbini.

Considerantes Ducatum Urbini, necnon Civitates Eugubini, Pifauren., & Senogallien., ac Statum Montis Feretran., aliaque Dominia, Civitates, Oppida, Terras, Castra, Propugnacula, Fortalitia, & loca quaecumque, etiam speciali nota, & expressione digna, in, & sub Statu dicti Ducatus Urbini, aliorumque Dominiorum huiusmodi ad praesens quomodolibet comprehensa, & dilecti filii nobilis viri Francisci Mariae Ducis Antecessoris dudum a Romanis Pontificibus Praedecessoribus nostris in feudum, sub pactis, & conditionibus in investituris desuper factis, contentis, & expressis data, & concessa, seu alias per ipsum Franciscum Mariam Ducem quomodolibet possessa per obitum ipsius Francisci Mariae Ducis sine liberis, & descendibus masculis legitimis, & naturalibus ob lineam finitam una cum omnibus eorum Territoriis, Districtibus, Jurisdictionibus, Fortalitiis, sive Propugnaculis, Membris, Juribus, etiam prohibendi, ac pertinentiis universis (excepto Castro Podii Hibernorum, & aliis bonis non feudalibus, nec jurisdictionalibus relaxatis, & reservatis Francisco Mariae Duci praedicto, ejusque haeredibus, & successoribus in Instrumento Concordiae celebrato sub die 30. Aprilis 1624. aperta, ac ad Nos, & Romanam Ecclesiam, Sedemque, & Cameram Apostolicam reversa, & devoluta iri, & pertinere;

Urbanus manu Documenta omnia alia huiusmodi ad Episcopum Senogallientem.

§.2. Idcirco nihil, quod ad muneris nostri partes pro nostrorum, & Sedis praedictae iurium conservatione spectant, praetermittere volentes. Universis, & singulis Archiepiscopis, Episcopis, & aliis locorum ordinariis sub interdicti ingressu Ecclesiae, & suspensionis a Divinis, & tam iis, quam quibuscumque aliis Ducibus, Principibus, Marchionibus, Comitibus, Baronibus, & Dominicellis, necnon quibuscumque aliis personis etiam ecclesiasticis, secularibus, & regularibus cujuscumque status, gradus, ordinis, conditionis, praeminentiae, & dignitatis existentibus in virtute Sanctae obedientiae, ac sub excommunicationis Majoris latae sententiae poena per praesentes districtae praecipiendo mandamus, quatenus scripturas quascumque Ducatum praedictum, illiusque membra annexa, & pertinentias, aliaque jura, & interesse Sedis praedictae ratione dicti Ducatus, ac membrorum annexorum, & pertinentiarum huiusmodi quomodolibet concernentes, sive ad ea quomodocumque spectantes, si quas apud se quomodolibet habuerint, vel retinuerint, aut occultaverint, statim atque praesentium notitiam habuerint, revelent, ac respective restituant, atque in manibus venerabilis fratris Laurentii Episcopi Senogallien., moderni dicti Ducatus Gubernatoris tradant, & consignent, seu restitui, & tradi, & consignari omnino curent, & faciant realiter, & cum effectu.

§.3. Non obstant. quibuscumque privilegiis, indulgiis, & Literis Apostolicis eisdem Archiepiscopis, Episcopis, ac locorum ordinariis, necnon Ducibus, Principibus, ceterisque supra expressis, & quibuscumque aliis personis sub quibuscumque ten., & formis, ac cum quibuscumque clausulis, & Decretis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis, approbatis, & innovatis: quibus omnibus, & singulis, etiam si de illis, eorumque totis ten. specialis, specifica, expressa, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quavis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum tenores praesentibus pro plene, & sufficienter expressis, ac ad verbum insertis habentes ad praemissorum effectum hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae apud Sanctum Petrum sub annulo Piscatoris die 4. Januarii 1631. Pontificatus Nostri Anno Octavo.

Derogatio contrarium.

Dat. die 4. Januarii 1631. An. VIII.

CCCLIV.

Indictio Sex Decimarum super omnibus fructibus ecclesiasticis Italiae.

URBANUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad futuram rei memoriam.

Suprema dispositione illius, cujus inscrutabili providentia ordinationem suscipiunt universa, in eminenti apostolicae dignitatis specula, meritis licet imparibus

Exordium.

bus constituti, & inter multiplices sollicitudines, quas pro communi utilitate universae Christianae Reipublicae nostrae cura commissa dies, noctesque suscipimus, tot, ac tantos novos Orthodoxae Fidei hostium in inclytam Germaniam, & illi proximas Provincias percurrentes conatus paterna meditatione considerantes, non possumus calamitosum statum Catholicorum illarum partium non misereri, & ne catholici ipsi in majores incidant arumnas, non pertimescere.

Causae hujus Condit.

§.1. Quare nos officii nostri partes esse duximus, charissimo in Christo filio nostro Ferdinando Romanorum Regi in Imperatorem electo, quatenus opportuna ratione possumus opem ferre, & communem Catholicae Ecclesiae causam adjuvare. Hinc est, quod post elargitos novissime ex ipsius Ecclesiae ritu ejusdem Ecclesiae thesauros, quia Camera nostrae Apostolicae valde debilitate vires ad ea comparanda praesidia, quae praesentes necessitates postulant, nequaquam sufficient, cogimur exemplo Romanorum Pontificum Praedecessorum nostrorum ad aliarum Ecclesiarum peculium, Christianique Domini patrimonium, cujus causa nunc agitur, Nos convertere, sperantes in Domino, non iniquum quemquam urgentium harum necessitatum estimatorem, in tam sanctum, pium, ac necessarium usum pro christiana pietate libenter contributurum.

Exceptis paucis omnibus ad solutionem obligat.

§.2. Habita igitur super his omnibus cum Venerabilibus fratribus nostris Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinalibus deliberatione matura, de eorum consilio, & assensu indicimus, & imponimus sex integras Decimas omnium, & quorumcumque fructuum, reddituum, proventuum, jurium, obventionum, distributionum quotidianarum, & emolumentorum ordinariorum, & extraordinariorum omnium, & quarumcumque Ecclesiarum Patriarchalium, Metropolitanarum, Cathedralium, Collegiarum, & Parochialium, necnon Monasteriorum, & Conventuum, ac etiam Mensarum Patriarchalium, Archiepiscopali, Episcopali, Abbatialium, Capitularium, & Conventualium, Prioratuum quoque, Praepositarum, Praeceptoriarum, Canonicatum, & Praebendarum, Dignitatum, Personatum, Administrationum, & Officiorum, ceterorumque Beneficiorum Ecclesiasticorum cum cura, & sine cura secularium, ac Sancti Benedicti, Sancti Augustini, Cluniacensium, Cisterciensium, Praemostrensiarum, S. Basilii, Sylvestrinorum, & qui proprietates, redditusque certos ex priv. legio, vel alias possident, Mendicantium, ac quorumcumque aliorum Ordinum utriusque sexus, necnon Congregationum regularium, & insuper Hospitalium, etiam pauperum hospitalitatem non exercentium, seu bona, & redditus ultra infirmorum necessitates, & alia pro quibus instituta sunt pia officia, exercentium, & possidentium, necnon B. Mariae Theutoniarum, S. Lazari de Alto passu, Templi Dominici, & aliarum Militarum in Italia

universa consistentium, secundum verum annum valorem fructuum, reddituum, & proventuum, & aliorum praedictorum, ni aliter cum Sede, & Camera Apostolica fuerit concordatum (Hospitalis S. Joannis Hierosolymitani Militia, quae pro sui tutela contra Turcas, & alios infideles alienis indiget continuo auxilio, necnon duodecim illis Congregationibus, quae cum Camera Apostolica tempore fel. rec. Pii Papae V. Praedecessoris nostri de subsidio ordinario concordarunt, & S. R. E. Cardinalibus ob assiduos, magnosque labores, quos ipsi Ecclesiae universali impendant, & gravissima, quae tuenda dignitatis causa sustinent, onera, dumtaxat exceptis) ac etiam indicimus, & imponimus sex similes decimas omnium, & quarumcumque pensionum annuarum, super fructibus, redditibus, proventibus, juribus, obventionibus, emolumentis, & distributionibus supra dictis in favorem quorumcumque (non tamen Cardinalium, & duodecim Congregationum huiusmodi) assignatarum, & assignandarum percipiendas, exigendas, & levandas ab omnibus, & quibuscumque Episcopis, Archiepiscopis, & Primatibus, Patriarchis, & aliis Ecclesiarum Praelatis, ac ceteris cujuscumque dignitatis, gradus, status, & conditionis officia praedicta, quocumque jure, & titulo obtinentibus, & obtenturis, necnon Canonis, & Administratoribus perpetuis, & temporalibus, usufructuariis, ac fructus, pensiones, res, & alia huiusmodi jura ex quacumque causa sibi apostolica auctoritate in toto, vel in parte reservata habentibus, & habituris, secularibus, & regularibus Ordinum, Congregationum, Militarum, & Hospitalium (non tamen S. Joannis) praedictorum, necnon ab ipsis Ecclesiis, Cappellanis, Conventibus, Ordinibus, Congregationibus, Collegiis, Hospitalibus, Militiis, Mensis, Massis, & locis quocumque privilegio, & exemptione reali, personali, & mixta, antiqua, & immemorabili, pacifica, & continua sussaltis, quos omnes ad hoc obligatos, pro una intra proximum diem festum Sancti Michaelis Archangeli proximi mensis Septembris, & pro alia intra eundem festum anni proxime futuri, & pro tertia partibus aequalibus intra illum ipsum diem festum consequentis protinus anni Camerae praedictae, & illius Depositario Generali ad id constituendo, omnino volumus perfolvisse.

§.3. Eiusdem vero Depositarii munus erit sedulo curare, ut quicquid pecuniarum ex Decimis colligitur, id diligenter, ac fideliter asservetur, de mandato nostro speciali in praedictos usus dumtaxat, nec alias erogandum.

§.4. Quicumque vero Decimas huiusmodi nullo modo, vel non integre scienter, aut non secundum verum annum valorem fructuum, reddituum, proventuum, jurium, obventionum, distributionum, & emolumentorum, vel concordiam cum Sede, & Camera praedictis, ut praeretur, in eundem, sive terminis constituendis non exhibue-

Depos.arii officium.

Penas contra non integre solventes imponit.

